

Mál nr. 372/2021**M og
V v/ húseigendatryggingar A hjá V****Agreiningur um bótaskyldu vegna slyss M 3. mars 2020.****Gögn.**

Málskot, móttakið 04.10.2021, ásamt fylgiskjölum 1-6.

Bréf V, dags. 20.10.2021.

Viðbótarathugasemdir M, dags. 26.10.2021.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi, hinn 3. mars 2020, orðið fyrir slysi á heimili sínu. Slysið hafi atvikast þannig að M hafi verið að labba niður utanáliggjandi stiga úr íbúð þeirri sem hún leigði í A, og niður í þvottahús. Hafi hún runnið til í háлку í stiganum, en mikill snjór hafi verið í honum, og misst jafnvægið með þeim afleiðingum að hún slasaðist á baki. V hafi hafnað bótaskyldu með bréfi dags. 3. maí 2021. M telur að slys hennar verð rakið til vanbúnaðar á fasteigninni A og að bótaskylda úr húseigendatryggingu sé því til staðar. Stiginn hafi verið hættulegur og ekki í neinu samræmi við kröfur sem gerðar séu til slíkra stiga. Stiginn sé seinni tíma viðbót og ekki í samræmi við fyrirliggjandi teikningar. Aðrar teikningar af A séu ekki til hjá viðeigandi yfirvöldum og hafi aldrei fengist leyfi fyrir framkvæmdunum. Stiginn sé byggður úr hefðbundnu pallatimbri, sem teljist ekki vera traust byggingarefni og uppfylli hann því ekki þau skilyrði sem sett séu með byggingarreglugerð nr. 112/2012, en miða verði við ákvæði hennar þar sem engin gögn liggi fyrir um það frá hvaða tíma stiginn sé. Þá sé í sömu reglugerð áréttað að þannig skuli ganga frá yfirborði gólfplata á umferðarleiddum að ekki sé hætta á slysum. Óháð þessum ákvæðum sé svo notkun pallaefnis í stiga óforsvaranleg vegna hálkumyndunar. Vátryggingartaka hafi þá mátt vera ljós slyshætta af stiganum en þó ekki gert neinar ráðstafanir til að varna slysum.

Í bréfi V, sem var vátryggjandi A á slysdegi, kemur fram að samkvæmt upplýsingum frá vátryggingartaka hafi stiginn verið í núverandi mynd frá því að annarri hæð var bætt við A árið 1943. Stiginn hafi verið endurnýjaður fyrir slys M til að tryggja öryggi íbúa. Hafi því á þeim tíma ekki verið um að ræða utanhússbreytingar sem kallað hafi á leyfisveitingu. Ekki liggi annað fyrir en að stiginn uppfylli þær reglur sem voru í gildi við byggingu hússins og ekki verði séð að endurbættur stigi fari í bága við núgildandi byggingarreglugerð. Þá sé stiginn byggður úr traustum efnem en ekki hefðbundnu pallatimbri. A hafi öryggi leigjenda að leiðarljósi og hafi upplýst leigjendur um að fara varlega í stiganum meðan hann væri nýr og efnið að taka við sér. Tröppur séu þá almennt hálar við þær veðurastæður sem hafi verið á slysdegi en leiði það ekki sjálfkrafa til þess að þær teljist vanbúnar eða í ósamræmi við byggingarreglugerð. Þá vísar V til framburðar annars íbúa að A þar sem fram komi að M, sem hafi verið vel kunnug aðstæðum, hafi verið í inniskóm á leið sinni niður tröppurnar, en mikill snjór hafi verið úti. Verði slys M því aðeins rakið til óvarkárni hennar sjálfar, en ekki sé sýnt fram á önnur slys í umræddum stiga, né að kvartað hafi verið undan ástandi hans.

Í viðbótarathugasemdum M er kemur fram að hafi vátryggingartaki varað íbúa sérstaklega við umferð um stigann bendi það til þess að hann hafi gert sér grein fyrir hættueiginleikum hans. Þá er því sérstaklega mótmælt að M hafi verið vöruð sérstaklega við því að stiginn gæti verið háll og blautur. Þá sé það beinlínis rangt að gert hafi verið ráð fyrir umræddum stiga árið 1943, þegar efri hæð var bætt við húsið, enda hafi stigans fyrst verið þörf þegar ákveðið var að grafa út kjallara þess. Þá er ítrekað að það hljóti að vera lágmarkskrafa, eigi að halda slysum í lágmarki, að á stiganum séu raufir í þrepum eða einhvers konar kerfi sem hleypi vatni burt frá þeim. Sé því ekki að heilsa í umræddum stiga og leiði það til háلكu og slyshættu umfram það sem heimilt er.

Álit:

Eins og framan er rakið byggir M kröfu sína fyrst og fremst á þeim rökum að umræddur stigi hafi verið vanbúinn og ekki í samræmi við kröfur gildandi byggingarreglugerð. Fyrir nefndinni liggja ljósmyndir af umræddum stiga, en um er að ræða einfaldan utanáliggjandi viðarstiga, með handriði öðrum megin. Þá liggja fyrir teikningar af A, sem má sjá að er tvílyft hús með skriðlofti og kjallara, sem af umræddum teikningum að ráða hefur ekki verið grafinn út. Má því fallast á það með M að

einhverjar framkvæmdir hafi átt sér stað við A frá gerð umræddra teikninga. Þá liggur fyrir tölvupóstur frá byggingarfulltrúa þar sem fram kemur að utanhússbreytingar, t.d. stigi, séu leyfisskyldar og að ekki hafi verið sótt um leyfi fyrir umræddri framkvæmd. Það eitt og sér leiðir þó ekki til þess að umræddur stigi teljist vanbúinn og að ágallar á honum hafi orsakað slys M. M rökstyður kröfu sína þá með því að gerð umrædds stiga brjóti í bága við ákvæði gildandi byggingarreglugerðar, m.a. ákvæðis 6.4.6. þar sem segi að stigar og tröppur bygginga skuli þannig hannaðar og byggðar að þær séu öruggar fyrir notanda og þægilegar til gangs, og gerðar úr traustum efnum þannig að slysaætla sé lágmörkuð. Þá séu stiginn og stigapallurinn ekki til samræmis við þau skilyrði sem fram komi í ákvæði 6.4.7. Að áður nefndum ljósmyndum slepptum liggja hins vegar engin frekari gögn um gerð umrædds stiga fyrir nefndinni. Þannig liggur t.a.m. ekki fyrir mat sérfróðs aðila á því að hvaða leyti byggingarefni hans, eða gerð að öðru leyti, séu ófullnægjandi, eða í andstöðu við ákvæði byggingarreglugerðar. Af framansögðu verður því ekki talið að M hafi sýnt fram á að stiginn hafi verið vanbúinn. Þá verður það ekki metið váttryggingartaka til sakar hafi hann bent íbúum A á að gæta sérstakrar varúðar við umferð um stigann meðan hann var nýr. Með hliðsjón af því að snjór var í stiganum og því að því hefur ekki verið mótmælt að M fór um hann í inniskóm umrætt sinn verður þá helst talið að um hafi verið að ræða óhappatilvik og aðgæsluleysi hennar sjálfrar. Eins og mál þetta horfir við nefndinni hefur M samkvæmt framansögðu ekki sýnt fram á að tjón hennar sé að rekja til saknæmra athafna eða athafnaleysis váttryggingartaka eða aðila, atvika eða aðstæðna sem hann ber ábyrgð á, en sönnunarbyrði þess hvílir á M. Verður því að hafna kröfu hennar.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr húseigandatryggingu A hjá V.

Reykjavík 23. nóvember 2021

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.